

אלון לפני שבועיים לרוב מוחלט של 53%. איש אחד לא ישלים עם שום פשרה. יצחק בן-אהרון, איש-משק תקיף שהתפטר לפני שבועיים ממוסדות המפלגה, יתפטר במקרה זה גם ממוסדות הסיעה.

אנשי מופת

העקשן

שלמה לביא לא נודע מעולם כאדם פשוט. רגלי הליפס, אם ישנו דבר המאפייני אותו, הרי, זו העקשנות, הקשורה בכנות חסרת-סייגים, אף שלא תמיד היא מצוידת בסוג הפקחות היודעת את טובת עצמה.

לפני שלושים שנה הביאה תכונה זו את לביא לרעיון קיבוץ-הענק: קיבוץ שיכיל בקרבו רבבות חברים, יעסוק בחקלאות וב"תעשייה, יהיה צעד ראשון להפיכת הארץ כולה לקימונה. בימי המלחמה היא כנעה בעוד לאסור על שני פולטיים כה רבים. — כפי שעשו עסקנים פוליטיים כה רבים. התוצאה היתה נוראה: שניהם נספו בקרב. מאז נעשה לביא, גבה-הקומה ובעל ה"משקפיים העבות עקשן עוד יותר. הוא עמד בראש אנשי מפא"י במשקל, עין-חרוד, שני-הלו את מלחמת-המחץ נגד המיעוט המפמ"י, שהפכה פעמים רבות לחיגרת-ידיים. שאר הזמן ישב בלבושו המרופט בכנסת, דיבר מעט, אך היה מוכן לשסע בכל עת את ה"ריבים מימין ומשמאל בקריאות-ביניים אר"סיות, להאשימים באנטישמיות, בשרות ל"מופת ובבגידה.

מאמר חתום. כשהתפוצץ ענין לורנץ (העולם הזה 866) לא הסתיר את דעתו. בע"

לביא במונזן הכנסת.

ח"כים יתפטר

גון. אומר כתב מאמר חתום, בו דרש כי כל חבר-כנסת יתור על חסינותו, יתפטר מיד כשהוא מואשם בעבירה הפלילית הנוצרת ביותר.

יומיים אחריכך השיג הגורל את לביא. המכוננת בה נהג דרסה והרגה עובר-אורח. לביא הביאו לבית-החולים, הסגיר את עצמו למשטרה. אולם זו לא יכלה לעשות דבר: לפי חוקי ישראל מחוסן חבר-כנסת גם מפני הביעה על עבירות מסוג זה.

לביא לא השלים עם המצב. הוא פנה מיד לוועדת הכנסת, דרש לבטל את חסינותו. ה"ועדה סירבה. איים לביא: אם לא תבוסל החסינות, יתפטר מן הכנסת. יבטלה בצורה זו.

הכנסת שיגרה משלחות אל החדר בו הס"תגר במועקה נפשית עמוקה. אולם לביא לא הראה כל רצון לוותר על עקשנותו הר"גילה. בעיני ההמונים שהתרגלו לטיפוס אחר של עסקנים, היה לביא גיבור השבוע.

הממשלה

דעיון או גציאות

מעמדם הציבורי של מנהלי לשכת ה"י" עוץ הכלכלית, אוסקר גאס ופרופסור אבא פתחיה לרנר, חדל למצוא חן בעיני אנ"שי האוצר. עד כה הסתפקו מומחי גאס ביעוץ שקט לממשלה. לאחרונה יצאו מא"חורי הקלעים, הביעו את דעותיהם בגלוי, יצרו רושם כי הם מעצבי המדיניות הכל"כלית של הממשלה, לא שר האוצר, עוורו או חעדת השרים לענייני כלכלה.

כתגובה נקט האוצר בצעד חסר-תקדימ, רמו, דרך אחר מפקידיו הגבוהים, לדבר כי אוסקר גאס התפטר. דבר פרסם את הידי"עה, גאס הכחיש אותה והסכסוך חזר למס"גרת עניינית.

אנשי האוצר טענו כי מומחי לשכת ה"י" עוץ הם כלכלנים מדעיים ושום ארץ, וביי"חוד ישראל, אינה יכולה להתנהל על עק"רונות כלכליים-מדעיים בלבד. עתים יש צורך להסליג בדמיון ובלבד לייצב את כל"כלת המדינה.

פקיד בכיר של האוצר, לשעבר מפקד פלמ"ח, הסתייע ברוגמה מן העבר הק"רוב: "בזמן המלחמה באו אלינו כמה קצינים זרים וכשאמרנו להם שצריך להע"כיר גדוד במקום למקום, פתחו הם את ספ"רי המערך של הצבא האמריקאי או הרוסי ופסקו כי להעברת גדוד למרחק מסויים ורושים כך וכך מכוניות ולפי כל הכללים זה צריך להמשיך יומיים. אבל לנו לא היה ככלל מספר כזה של מכוניות ואנו ביצעי"נו את ההעברה בחצי יום!"

הנמ הוא זמני. אנשי גאס, לעומת זאת, ראו את תפקידם באור אחר. הם, ככלכלנים מקצועיים, קיבלו על עצמם לש"מור על משרד האוצר מכשלונות רבים (ויקרים) מדי.

סיכם אחד מסגניו הישראליים של לר"נר: "יש ולא-מומחים נוקטים בצעד לא-נכון ומצליחים ואז הם סבורים שביצעו נס. אולם נס זה הוא זמני בלבד והוא מתנגם בכלכלת הארץ בעוד חמש או עשר שנים."

לדעה זו הסכימו גם אנשי לשכת המענק האמריקאי, שהסבירו מומן כי ארצות-הברית אינן מוכנות לממן בכספן חלומות שוא כלכליים. אין להניח ששותפות דעים זאת תחליש את מעמדם של גאס ושות'.

מוזן

כמו על הגאה

איש אינו יודע מי שלח לאמריקה את קטעי העיתונים. אבל אין ספקש ביום בהיר אחד קרא מי שקרא בחשינגטון את הכותרת ה"מפוצצת של מעריב, כי 300 אלף ליטר חלב נשפכו בישראל על הארץ, על-ידי בעלי הרפתחות הפרטיים, מאחר שלא היה שוק לעודפי החלב שנצטברו. החמאה הא"מריקאית הנמכרת בכל רחבי הארץ, היתה הרבה יותר זולה מן התוצרת המקומית.

איש אינו יודע גם מה היתה מידת האמת בדיעה זו. המקום בו נשפך החלב האגדי לא נמצא. אולם דבר אחד בטוח: הא"ש בחשינגטון הסתכל בתמהון בדיעה. הוא לא ידע כי בישראל נמכרת החמאה לקהל הרחב. כי אמריקה שולחת את רבבות טונות החמאה לישראל חינום, לשם חלוקתה ח"נם לנצרכים מו"רעב. כמו בכל העולם אס"ה אמריקה במפגע מכירת ה"תמאה תמורת כסף, היתה מעונינת רק בפרט אחד: שעל כל חבי"ה יירשם שו"הי מתנת ממשלת ארצות-הברית.

השמש זורחת. החודש נראו התו"צאות הראשונות. משלוחי החמאה מאמרי"קה הופסקו לחלוטין לפני שלושה שב"עות. פקידו ישרא"ל ניסו להסביר שתמו"ר

• שקיים את עצמו ממתן שעורי עברית כהיותו תלמיד עילוי בבית-הספר הלונ"דוני לכ"כקה.

הזינוק

הזינוק

דוקשי הזמין את כל החברה לחנוכת השיכון החדש שלו. כולם היו שם. יוסקה הגיע בקאדילאק. צבינגי הגיע בביואיק. זן ובנץ הגיעו כל אחד בסטייטן קאר אלישע וביבי הגיעו בדהיטוטי ואיסקה הגיע בקרייזלר. כל השאר הגיעו איך שהגיעו, אל דאגה, רגן מיכה הגיע במכונית של מושי, מפני ששלו היתה בגרז. דוקשי ואשתו קיבלו את כולם במכונית של מושי, מפני ששלו היתה בגרז. — מה נשמע שם אצלכם? — שאל צבינגי את אלישע. — ככה, ככה — ענה אלישע — בחורף הפסדנו 100,000 לירות, עכשיו חיליק נסע לגייס הון. ומה אצלכם? — אני יושב באותה המחלקה, אתה יודע, הזקן רוצה אותי שם. את מתץ העבירו לאמריקה, והוא מתגעגע נורא. דוקשי הקים מדורה באמצע החדר, שחט כבש והתחיל לצלות אותו. כולם ישבו על הארץ מסביב למדורה והתחילו לשיר. — נו, ביבי, מבוסס בגיב החדש? — שאל איסקה. — ככה — אמר ביבי — קיבלתי עכשיו 5000 דונס מהרכוש הנוסע, כשיש זמן גנוח מהגיב אני קופץ לשם לראות מה העניינים. אולי אתה יודע איך אפשר לרזות?

— שמע ממני — ענה איסקה — תפסיק לאכול כמו פלה, אז תרזה. הכבש נצלה בינתיים. כולם התחילו לאכול, והשומן נזל להם על הלחיים. אחר כך קמו, רקדו זבקה ושרו המון שירים בערבית. מצב הרוח היה מרומם. — אתה, לעוזל, איפה הימים של הפלמ"ח? — נאנח צבינגי, ומחה חרש דמעה מעינו. כולם בכו חרש, והתפזרו הביתה בהרגשת דריכות לקראת המשימות הבאות.

איך לפפל בערבים

מוכרתי נגרש שני אני ורץ תיפס לא תנצח שם. שניכם טועים — הכריז סיומה — לפי דעתי, לא מספיק לתת להם זכויות שוות, אלא שצריך להפוך אותם לאזרחים במדינתנו! — אבל לעת עתה הם גייס חמישי, וצריך לגרש אותם.

— לא נכון — אמר ברל — הם לא גייס חמישי, ואני נגד הפליית הערבים. הערבים שלי נהנים מכל הזכויות. הערבים שלך עושים לי צרות. הערבים שלי מבטוסים מהמדינה, ואף פעם לא מקללים אותה, מפני שאני יודע איך צריך בהם.

— אבל הם כולם קומוניסטים — אמר יאשה — מוכרחים לגרש אותם! — טיפש — אמר אברשה — אתה לא מבין שעכשיו אי אפשר לגרש אותם? הם בכל זאת אזרחים כמונו, מביאים קולות, מוכרחים להתחשב באזרחים שלחם! — זה הכל בגלל הדמוקרטיה — נאנח יאשה — כאילו שלנו אין בכלל זכויות בארץ הזאת! אני אניש צו על תנאי! אחרי השיחה הזאת נסעו כולם למשולש הקטן, לקנות ביצים בזול.

התקציב. בשבוע שעבר ביטל האוצר את הסובסידיה לדלק, העביר את הישיב מחיר הנפט לשער 1.8 ל"י לדולר במקום 1.2 ל"י המקובל. בכך הוקטן התקציב ה"סובסידיות השנתי ב"14 מיליון ל"י.

הציונים הכללים נדחמו: שר התחבורה הצ"כי יוסף ספיר הועמד בפני מאבק קשה עם חברות התחבורה וההובלה על מחיריהן ותוכניות ברנשטיין לייצוב המחירים על"לות לעלות בתוהו.

אם לא להקפוא, לחסום. התיקרות הדלק אינה אלא צעד ראשון. אשכול לא ייעצר במחצית הדרך, יבטל את שאר ה"סובסידיות. האוצר לא יחזיק יותר את מחיר הלחם, החלב, הביצים, הסוכר והשמנים על רמה נמוכה מלאכותית. בטול סובסידיות אלה יחסך לאוצר ארבעים מיליון ל"י נוספות.

לא תהיה זאת התוצאה היחידה של ביטול הסובסידיות. תוצאה חשובה לא פחות תהיה העלייה באינדקס, העומד כיום על 217 נקודות, בלפחות 22 נקודות נוספות ('מי' אומדנו הוהיר של האוצר).

עלייה זו תחייב הגדלת תוספת היוקר, בהתאם לשכר ה"סוד, ב"17.6 עד 27.5 ל"י לעובד לחודש. המעבידים ישלמו לעובדים שכבעה מי יון ל"י נוספות לחודש. הממ"שלה עצמה תשלם כמיליון ל"י משכורות נוספות לחודש.

השלב הבא בשרשרת ההגיגות: הגדלה מחזור המטבע כתוצאה מהדרשה המוגברת לאמצעי-תשלום. בנקודה זאת, המאיימת אינפלציה, מנסה אשכול את כוחו, רוצה להוכיח כי הוא מסוגל לאחוז את החבל בשני קצותיו.

• התפתחות אותה ניבא העולם הזה לפני שלושה חודשים (העולם הזה 854).

רת המכירה מועברת לקרן הסעד, אולם גם הם לא תלו תקוות רבות בשינוי העמדה האמריקאית. האדם שהיה נתון במצב ה"פחות נעים מכולם: ברוס מק"דניאל, ש"תפקידו היה לשים עין על עניינים כאלה, ה"ואשם עתה באהדת"יתר ועצימת"עין ל"טובת ישראל.

התוצאה: חברת תנובה תחזור, כנראה, ותחלוש על השוק המקומי, כבר העלתה השבוע את מחירי השמנת. מגדלי-הבקר הפרטיים מקווים כי גם להם שוב תורח השמש. חלק מהם ידע כי דלתות השוק השחור שוב נפתחות לפנייהם לרוחחה.

המשק

שני קצות החבל

בחודש מרס הסכים לוי אשכול, ללא התנגדות יתרה, לקבוע 75 מיליון ל"י מהתקציב החדש כסובסידיות, למצרכים החיוניים. הכנסת קרנה מאושר, שר המס"חר והתעשייה פרץ ברנשטיין התמוגג מנ"חתי, ראה בכך אפשרות להגשמת תוכניתו לייצוב המחירים.

פחות שמחו האחראים למימוש התקציב. הם נדחמו מגודל הסכום. הם ידעו כי הכיסוי ל"75 המיליון היה קלוש ביותר. היה ברור כי סעיפי סובסידיות רבים יקוצצו.

הקיצוץ בא במלאת חודשיים לקיום

• סובסידיה היא הענקה כספית ממשל"ת. מטרותן של סובסידיות האוצר היא כפולה: מניעת האמרת מחירי המצרכים החיוניים על-ידי השתתפות הממשלה ומנ"זיקה אותם בכך וייקור מצרכי יבוא ומות"רות מסויימים שמחיריהם פועלים מלאכ"תית על-ידי תוספות המופרשות לקרנות מהן משתלמות הסובסידיות.